

Asia: VN/15033/2019-LVM-157

Luonnos valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenteen automaatiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa viitteen asiassa.

Puolustusministeriö pitää periaatepäätöksen luonnoksessa esitettyjä seikkoja lähtökohtaisesti hyvinä. Liikenteen digitalisaation ja automatisoinnin kehitys sekä hyödyt tunnistetaan ja perusajatus eri toimijoiden tietojen keräämisestä ja hyödyntämisestä toiminnan optimointiin kokonaisuutena on kannatettavaa. Kuitenkin erityistä huomiota tulee kiinnittää tietoturvaan, kyberuhkiin sekä eri järjestelmien toimintavarmuuteen niin normaalioloissa kuin häiriö- ja poikkeusoloissakin.

Puolustusministeriö esittää, että periaatepäätöksessä tunnistettaisiin kyberturvallisuus ja siihen liittyvät uhkat heti asiakirjan alussa luvussa 2 (liikenteen tarjoamat mahdollisuudet ja riskit). Luonnoksessa vaikuttaisi ainoaksi merkittäväksi yleiseksi riskiksi nousevan lisääntynyt ajoneuvojen määrä mukavuuden lisääntyessä. Puolustusministeriö toteaa, että kyber- ja tietoturvallisuutta voitaisiin tuoda esiin myös luvuissa 4.2 ja 6.3, jossa puhutaan tarkoista paikka- ja sijaintitiedoista sekä fyysisen liikenteen digitaalisesta mallista. Muilta osin kyber- ja tietoturvallisuus tuodaan asianmukaisesti esiin.

Puolustusministeriö haluaa korostaa uuteen liikennejärjestelmään siirtymiseen liittyvää siirtymäaikaa. Yleisesti tulee varautua siihen, että osa liikenteestä on periaatepäätöksessä tarkoitettuja palveluita, mutta osa liikenteestä tapahtuu edelleen perinteisellä tavalla. Puolustushallinto tunnistaa tarpeen siirtyä käyttämään autonomisia laitteita, mutta samalla on varmistettava niiden käytön olevan kansainvälisen ja Euroopan unionin oikeuden mukaista. Puolustushallinnossa useimpien liikenteeseen ja liikennejärjestelmiin liittyvien laitteiden elinkaari on niin pitkä, että ihmiskäyttäjät tekee vielä pitkään päätökset. Liikenteen automatisoinnin yhteydessä tulee siten huomioida eri vaiheissa olevien toimijoiden tarpeet. Puolustusministeriö näkemyksen mukaan huoltovarmuuden, varautumisen ja valmiuden takaamiseksi ei voida luopua täysin manuaalisista järjestelmistä.

Puolustusministeriö esittää lopuksi, että vaikutusarvioinneissa tehtäisiin arvio myös vaikutuksista kansalliselle turvallisuudelle ja maanpuolustukselle.

Nordström Hanna
Puolustusministeriö

Honkanen Kosti
Puolustusministeriö